

การพัฒนาเว็บไซต์นำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชน วัดศรีสุพรรณ (วัวลาย) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

WEBSITE DEVELOPMENT FOR LANNA'S LOCAL WISDOM ON HANDICRAFT IN THE AREA OF WAT SRI SUPAN (WUAI LAI), MEAUNG DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE

พิมพ์ชนก สุวรรณศรี¹, ไพรัตน์ สุวรรณศรี², ศศิณิศา พัชรัตนโรจน์³, ปฎิภาณพัฒน์ เพชรอินทร์⁴
Pimchanok Suwannasri¹, Praisun Suwannasri², Sasinipa Patcharatanaroach³, Patipanpat Petchin⁴
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่¹⁻⁴
pimchanok_tham@cmru.ac.th¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเว็บไซต์นำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ(วัวลาย) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และ เพื่อประเมินผลการใช้งานเว็บไซต์ของบุคคลทั่วไปด้านความรู้ ความตระหนักและความพึงพอใจจากการใช้เว็บไซต์ โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคคลทั่วไป และ บุคคลที่สนใจ ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อนำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ(วัวลาย) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และ 2) แบบประเมินการใช้เว็บไซต์ ซึ่งได้ผลลัพธ์จากการวิจัยดังนี้ 1) เว็บไซต์ในการนำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ มีการนำเสนอประวัติชุมชนวัดศรีสุพรรณที่ประกอบไปด้วย แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นแหล่งที่มีการอนุรักษ์ไว้ซึ่งภูมิปัญญาในการทำเครื่องเงิน และ เครื่องเงิน ข้อมูลปราชญ์ในชุมชน รวมทั้งข้อมูลสถานที่ที่สำคัญในชุมชน 2) ระดับความพึงพอใจในการใช้งานเว็บไซต์เฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาเว็บไซต์, ภูมิปัญญาล้านนา, เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

This research aims to develop a website for presenting Lanna's local wisdom on handicraft in the area of Wat Sri Supan (Wuai Lai), Meaung District, Chiang Mai Province and to evaluate the use of the website of general persons on knowledge, realization, and satisfaction towards the use of this website. The sample group was 50 ordinary people and anyone interested living in the area of Meaung District, Chiang Mai Province. Tools used in this research were: 1) a website presenting Lanna's local wisdom on handicraft in the area of Wat Sri Supan (Wuai Lai), Meaung District, Chiang Mai Province; and 2) Assessment Form on the Use of the Website. The results were as follows: 1) a website presenting Lanna's local wisdom on handicraft in the area of Wat Sri Supan was obtained for presenting history of Wat Sri Supan community consisted of community's learning sources helping to conserve local wisdom on silverware and lacquer, data on community's local philosophers and some important places; 2) Satisfaction towards the use of this website was averaged at 4.14, considered as a high satisfactory level.

Keywords: Website Development, Wisdom of Lanna, Information Technology

บทนำ

ชุมชนวัดศรีสุพรรณเป็นชุมชนเก่าแก่ บรรพบุรุษของชาวชุมชนวัดศรีสุพรรณเดิมตั้งถิ่นฐานเป็นหมู่บ้านหัตถกรรมเครื่องเงินอยู่ในแขวงเมืองปิ่น แลกลุ่มแม่น้ำสาละวิน มีชื่อเรียกว่าบ้านจัวลาย (จัว เป็นภาษาถิ่น แปลว่า วัว) พระเจ้ากาวิละได้ให้ชาวบ้านจัวลายตั้งถิ่นฐานอยู่ที่อำเภอหางดง ในบริเวณ ที่ติดกับหมู่บ้านกวน โดยบ้านจัวลายทำเครื่องเงินและหมู่บ้านกวนทำเครื่องปั้นดินเผา ต่อมาก็ได้ย้ายชาวบ้านจัวลายเข้ามาในเมือง แต่ไม่ได้ย้ายชาวบ้านกวนเข้ามาด้วยเพราะว่าการทำเครื่องปั้นดินเผาทำให้เกิดความเป็นจำนวนมากจึงไม่เหมาะที่จะย้ายเข้ามาในเมือง ดังนั้นจึงมีแต่เฉพาะชาวบ้านจัวลายเท่านั้นที่ได้ย้ายมาตั้งถิ่นฐานใหม่รอบคูเมือง แต่ก็ยังมีหมู่บ้านที่ชื่อว่าจัวลายอยู่ในอำเภอหางดงปรากฏเป็นหลักฐานมาจนถึงปัจจุบัน ชาวบ้านจัวลายที่ย้ายเข้ามาในสมัยนั้นส่วนใหญ่เป็นช่างฝีมือที่มีทักษะในการทำเครื่องเงิน และได้รับการสืบทอดวิชาชีพช่างเงินมาจากบรรพบุรุษ คนในชุมชนบ้านจัวลายส่วนใหญ่ยึดอาชีพทำเครื่องเงินเพื่อสร้างรายได้แก่ครอบครัว โดยมีการแบ่งงานกันทำภายในครอบครัว ซึ่งฝ่ายชายจะเป็นฝ่ายตีขึ้นรูปภาชนะ ในขณะที่ฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายตกแต่งให้มีความประณีตสวยงาม ผู้เฒ่าและเด็ก ๆ มีหน้าที่ขัดเงาให้เครื่องเงินมีความงดงามน่าใช้ ชาวบ้านชุมชนวัดศรีสุพรรณเป็นส่วนหนึ่งของบ้านจัวลาย มีผลงานการทำเครื่องเงินเป็นที่ประจักษ์และเป็นที่ยอมรับนับถือของผู้คนในวงกว้างแล้วยังมีผลงานการทำเครื่องเงินที่เป็นภูมิปัญญาล้านนาสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษอีกด้วย และในปี พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นปีครบรอบการจัดตั้งวัดศรีสุพรรณได้ 500 ปี ท่านเจ้าอาวาสและทางกลุ่มจึงถือโอกาสนี้จัดตั้ง “กลุ่มหัตถศิลป์ล้านนาวัดศรีสุพรรณ” โดยมีเป้าหมายในการอนุรักษ์และส่งเสริมอาชีพทำเครื่องเงิน ซึ่งได้ใช้พื้นที่ภายในวัดเพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการทำกิจกรรม มีการสร้างความเข้าใจให้แก่คนในชุมชนเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งตั้งสโลแกนชุมชนเข้ามารวมตัวกันในกลุ่ม โดยให้ สโลแกนนี้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เชิงศิลป์ให้กับเด็กนักเรียนในโรงเรียนวัดศรีสุพรรณ รวมถึงพระสงฆ์ สามเณร คนรุ่นใหม่ในชุมชน และนักท่องเที่ยว ซึ่งในเวลาต่อมาทางชุมชนได้จัดตั้งศูนย์วิสาหกิจชุมชนเพื่อเปิดพื้นที่ทางการตลาดให้กับชาวบ้านที่ประกอบอาชีพช่างเงิน พร้อมกันนี้ยังรวบรวมสโลแกนชุมชนทั้งหมดร่วมกันสร้างอุโบสถเงินหลังแรกและหลังเดียวของโลกให้เกิดขึ้นภายในวัดศรีสุพรรณ อุโบสถเงินหลังนั้นนอกจากจะมีความหมายในเชิงเป็นสัญลักษณ์ของการร่วมแรงร่วมใจภายในชุมชน ยังกระตุ้นจิตสำนึกรักภูมิปัญญาของคนในชุมชนได้เป็นอย่างดี (คมสัน สุริยะว และ ศิริพร ศรีชูชาติ: ออนไลน์)

ตามเอกสารร່องรอยหลักฐานความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ นับว่าชุมชนวัดศรีสุพรรณ (จัวลาย) นั้น มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนานกว่า 500 ปี นั้นแสดงถึงความเป็นชุมชนอันเก่าแก่ ที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์ มีศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีประโยชน์ต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้และอนุรักษ์ให้แก่ชุมชนและเยาวชนคนรุ่นใหม่ได้ตระหนัก เห็นคุณค่า และมีความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตของคนในชุมชนวัดศรีสุพรรณ (จัวลาย) ของตน สอดคล้องกับการส่งเสริมภูมิปัญญาเฉพาะของตนที่มีอยู่เป็นจำนวนมากนั้น บางพื้นที่ที่มีการสร้างภูมิปัญญาที่ใช้ในพื้นที่ของตน จนเรียกได้ว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน (Popular Wisdom) เป็นเรื่องของการใช้ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความเชื่อ (Belief) และพฤติกรรม (Behavior) ซึ่งเป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์ที่เป็นองค์รวมระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติแวดล้อม และคนกับสิ่งที่เหนือธรรมชาติ (กนกพร ฉิมพลี, 2555: 1) ประกอบกับการรู้จักบ้านเมืองของตนเอง เป็นเรื่องสำคัญที่สุดของการวางรากฐานแห่งความรู้สึกรักในชาติการที่เราจะศึกษาและรักอะไร ได้อย่างซึ้งและยืนยาวเราต้องรู้จักสิ่งที่เราจะรักเสียก่อน (ฤทธิเดช, 2554) ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรม โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้ ภูมิปัญญาภายในชุมชนอย่างเป็นระบบ ซึ่งภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นองค์ความรู้ ซึ่งจัดว่าเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้เพื่อการแก้ปัญหา ช่วยการจัดการ และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา จึงควรมีการสืบค้น ศึกษา ถ่ายทอด พัฒนา และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง เพราะภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์จากการมีส่วนร่วม การปฏิสัมพันธ์ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ภูมิปัญญาเหล่านี้เอื้ออำนวยให้คนในท้องถิ่นสามารถดำรงชีวิต และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนเอง โดยผ่านกระบวนการทางจารีตประเพณี วิถีชีวิต และพิธีกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความสมดุล (เดชดนัย จุ้ยชุม และ ดิชาติชัย เมตตาริกานนท์, 2560) อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่ภูมิ

ปัญญาท้องถิ่นแก่บุคคลทั่วไปได้รับทราบ ได้ความรู้ เกี่ยวกับข้อมูลภูมิปัญญาในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ ช่วยปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงชนธรรมนิยม ประเพณีและวิถีชีวิตของคนในชุมชน เพื่อผลักดันชุมชนวัดศรีสุพรรณ (วัดลาย) ไปสู่ชุมชนที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นล้านนา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเว็บไซต์นำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ(วัดลาย) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อประเมินผลการใช้งานเว็บไซต์นำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ (วัดลาย) ของบุคคลทั่วไปด้านความรู้ ความตระหนักและความพึงพอใจจากการใช้เว็บไซต์

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้เว็บไซต์ในการนำเสนอข้อมูลภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ (วัดลาย) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. สามารถแสดงตำแหน่ง และการนำทางไปยังแหล่งภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ (วัดลาย)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
บุคคลทั่วไป และ บุคคลที่สนใจ ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 50 คน
2. พัฒนาเว็บไซต์นำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ(วัดลาย) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา โดยใช้แบบแผนพัฒนาซอฟต์แวร์ตามวงจรการพัฒนาระบบ (SDLC: System Development Life Cycle) (กิตติวรธน์ กิตติวรธนา, 2558: 1394) จำนวน 7 ขั้นตอน ดังนี้
 - 2.1 ขั้นเข้าใจปัญหา ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรม จากการสอบถามจากปราชญ์ชาวบ้าน ปราชญ์ในชุมชนวัดศรีสุพรรณ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาล้านนา ที่ยังไม่มี การจัดเก็บหรือจัดการอย่างเป็นระบบนำไปสู่การเผยแพร่ภูมิปัญญาต่อบุคคลรุ่นหลัง และบุคคลที่สนใจ
 - 2.2 ขั้นการศึกษาความเป็นไปได้ เมื่อทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจในปัญหาแล้ว ต่อไปจึงทำการศึกษาความเป็นไปได้ที่จะจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาล้านนาอย่างเป็นระบบ และสามารถเผยแพร่สู่คนรุ่นหลังและบุคคลที่สนใจ โดยการพัฒนาเว็บไซต์ภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ (วัดลาย) ที่สามารถจัดการกับองค์ความรู้ได้อย่างเป็นระบบ และด้วยคุณสมบัติของเว็บไซต์จึงสามารถเผยแพร่องค์ความรู้แก่คนรุ่นหลังและผู้ที่เกี่ยวข้องได้
 - 2.3 ขั้นการวิเคราะห์ ทำการวิเคราะห์กำหนดขอบเขต โดยวิเคราะห์ระบบในด้านการนำเสนอข้อมูลด้านต่างๆ บุคคลที่เกี่ยวข้อง การไหลของข้อมูลที่เกี่ยวข้องภายในระบบ โดยระบบแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนผู้ใช้งานทั่วไป และ ผู้ดูแลระบบ โดยผู้ดูแลระบบสามารถจัดการข้อมูลของระบบได้ทุกส่วน คือ เพิ่ม ลบ แก้ไขได้ สำหรับผู้ใช้สามารถทำการค้นหาข้อมูลชุมชนวัดศรีสุพรรณ ข้อมูลข่าวประชาสัมพันธ์ ข้อมูลสถานที่ และข้อมูลแผนที่รวมถึงการเดินทางไปยังสถานที่นั้น
 - 2.4 ขั้นการออกแบบ ทำการออกแบบระบบให้มีรูปแบบเป็นระเบียบและเรียบง่ายไม่ซับซ้อน สามารถใช้งานได้สะดวก มีความสม่ำเสมอตลอดทั้งเว็บไซต์ ทั้งในด้านกราฟิก และการใช้โทนสีเพื่อให้เหมาะสมกับผู้ใช้งานทั่วไป
 - 2.5 ขั้นการพัฒนาระบบ ระบบในงานวิจัยนี้ เป็นเว็บไซต์ที่พัฒนาโดยใช้ภาษา PHP Codeigniter Framework ในการพัฒนาระบบ โดยใช้ XAMPP เป็นเว็บเซิร์ฟเวอร์ และสร้างฐานข้อมูลโดย phpMyAdmin เป็นโปรแกรมจัดการฐานข้อมูล โดยภายในเว็บไซต์มีเมนูนำเสนอข้อมูล ดังนี้ 1) ข้อมูลชุมชนวัดศรีสุพรรณ มีเมนูย่อยคือ ประวัติชุมชนวัดศรีสุพรรณ, แหล่ง

เรียนรู้ในชุมชน, ภูมิปัญญาในชุมชน, ปราชญ์ในชุมชน, วิถีชีวิตในชุมชน, องค์ความรู้ 2) สถานที่สำคัญ 3) ที่พัก 4) ชาวประชาสัมพันธ์ 5) กระทุ้ง และ 6) การเดินทาง

2.6 ขั้นตอนทดสอบการติดตั้ง เมื่อทำการพัฒนาเว็บไซต์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงทำการติดตั้งเว็บไซต์บนเซิร์ฟเวอร์จำลองเพื่อทำการทดสอบการทำงานของระบบ ทั้งในส่วนของผู้ดูแลระบบและส่วนของผู้ใช้ โดยในส่วนของผู้ดูแลระบบ ทำการทดสอบการเพิ่มข้อมูล การแก้ไขข้อมูล รวมทั้งการจัดการข้อมูลในส่วนต่างๆ สำหรับส่วนของผู้ใช้ ทำการทดสอบในส่วนของการค้นหาข้อมูลต่างๆ รวมทั้งการค้นหาสถานที่ และการนำทางไปยังสถานที่นั้นๆ

2.7 ขั้นการบำรุงรักษา เมื่อทดสอบการทำงานของระบบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงต้องมีการบำรุงรักษาระบบเพื่อเวลานำไปใช้งาน ข้อมูลจะมีความถูกต้องและใช้งานได้อยู่เสมอ

เมื่อได้เว็บไซต์ที่ผ่านขั้นตอนการพัฒนาทั้ง 7 ขั้นตอนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงนำเว็บไซต์ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย และให้ผู้ตอบแบบประเมินการใช้เว็บไซต์นำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ(วัดลาย) และนำผลการตอบแบบประเมินการใช้งานเว็บไซต์มาสรุปผล ดังตารางที่ 1

ผลการวิจัย

จากการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาเว็บไซต์นำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ(วัดลาย) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การพัฒนาเว็บไซต์ในครั้งนี้ ทำการพัฒนาเว็บไซต์โดยใช้แบบแผนพัฒนาซอฟต์แวร์ตามวงจรการพัฒนาระบบ ทำให้ได้เว็บไซต์ในการนำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ ซึ่งมีการนำเสนอประวัติชุมชนวัดศรีสุพรรณที่ประกอบไปด้วย แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นแหล่งที่มีการอนุรักษ์ไว้ซึ่งภูมิปัญญาในการทำเครื่องเงิน และ เครื่องเงินภายในเว็บไซต์ยังมีการนำเสนอปราชญ์ในชุมชน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในชุมชน รวมทั้งนำเสนอข้อมูลสถานที่ที่สำคัญในชุมชน เช่น วัดศรีสุพรรณ ที่มีการจัดสร้างอุโบสถวัดด้วยเงินทั้งหลัง ซึ่งเป็นอุโบสถเงินหลังแรกของโลก เว็บไซต์มีการนำเสนอที่พักในชุมชนด้วยสำหรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งการนำเสนอเส้นทางไปยังสถานที่นั้นๆ

2. ผลการประเมินการใช้งานเว็บไซต์นำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ(วัดลาย)

จาก ตารางที่ 1 ผลการตอบแบบประเมินการใช้งานเว็บไซต์ จากผู้ใช้งานเว็บไซต์ 50 คน ทำการตอบแบบประเมินที่มีการแบ่งระดับความพึงพอใจอยู่ 5 ระดับ มีรายการประเมินความพึงพอใจ 10 ประเด็น พบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจในการใช้งานเว็บไซต์เฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก โดยรายการประเด็นเรื่อง ความสวยงามของเว็บไซต์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.30 รองลงมาคือรายการประเด็นเรื่อง ประโยชน์จากการใช้เว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และอันดับสามคือ เว็บไซต์ใช้งานง่าย สะดวก และ เกิดแรงจูงใจในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ผลการตอบแบบประเมินการใช้งานเว็บไซต์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
1. การนำเสนอเนื้อหาที่มีความครบถ้วน	4.16	0.58	พอใจมาก
2. การนำเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจ	4.06	0.71	พอใจมาก
3. ภาพประกอบมีความน่าสนใจ	3.98	0.59	พอใจมาก
4. รูปแบบของตัวอักษรมีความเหมาะสม	4.08	0.63	พอใจมาก
5. การออกแบบหน้าเว็บไซต์มีความน่าสนใจ	3.98	0.65	พอใจมาก
6. ความเร็วของการประมวลผล	4.18	0.85	พอใจมาก
7. ความสวยงามของเว็บไซต์	4.30	0.81	พอใจมาก

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
8. เว็บไซต์ใช้งานง่าย สะดวก	4.22	0.62	พอใจมาก
9. ประโยชน์จากการใช้เว็บไซต์	4.24	0.72	พอใจมาก
10. เกิดแรงจูงใจในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.22	0.82	พอใจมาก
เฉลี่ยในภาพรวม	4.14	0.70	พอใจมาก

จากตารางแสดงผลการตอบแบบประเมินการใช้งานเว็บไซต์ โดยมีรายการประเมิน 10 รายการ จากผู้ตอบแบบประเมิน 50 คน ซึ่งมีผลการประเมินเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.7 ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก

อภิปรายผล

การพัฒนาเว็บไซต์นำเสนอภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณ(วัวลาย) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีสาระสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

1. การพัฒนาเว็บไซต์ในงานวิจัยนี้พัฒนาโดยใช้แบบแผนพัฒนาซอฟต์แวร์ตามวงจรการพัฒนาระบบ (SDLC: System Development Life Cycle) (กิตติวรธน์ กิตติวรธนา, 2558: 1394) จำนวน 7 ขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นเข้าใจปัญหา นำไปสู่ขั้นการศึกษาความเป็นไปได้ เพื่อทำการวิเคราะห์ระบบจากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนของการออกแบบระบบสำหรับการใช้งานภายในเว็บไซต์ และนำสิ่งที่ได้จากการออกแบบระบบไปสู่ขั้นตอนของการพัฒนาเว็บไซต์ เมื่อได้เว็บไซต์ที่พัฒนาแล้ว จึงทำการทดสอบการติดตั้งและการใช้งานเว็บไซต์ จนแน่ใจว่าเว็บไซต์สามารถใช้งานได้ดี จึงเข้าสู่ขั้นตอนของการบำรุงรักษา เมื่อได้ระบบที่ใช้งานได้ดีแล้วจึงนำไปทดลองใช้งานกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 50 คน และให้ผู้ตอบแบบประเมินการใช้งานเว็บไซต์หลังจากใช้งานเว็บไซต์แล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบประเมินไปสู่ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

2. การประเมินผลการใช้งานเว็บไซต์ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน ได้ผลประเมินความพึงพอใจในการใช้งานเว็บไซต์เฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก น่าจะมีผลมาจากการพัฒนาเว็บไซต์ในครั้งนี้ มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ด้วยขั้นตอนการพัฒนา 7 ขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทำการพัฒนาเว็บไซต์ตามหลักการวิจัยและพัฒนาซึ่งมีการวางแผนดำเนินการสร้าง ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาอย่างเป็นระบบ จนได้เว็บไซต์ที่มีคุณภาพ (วิรัชพันธ์ สมทน และ รัฐพล ประดับเวทย์, 2558)

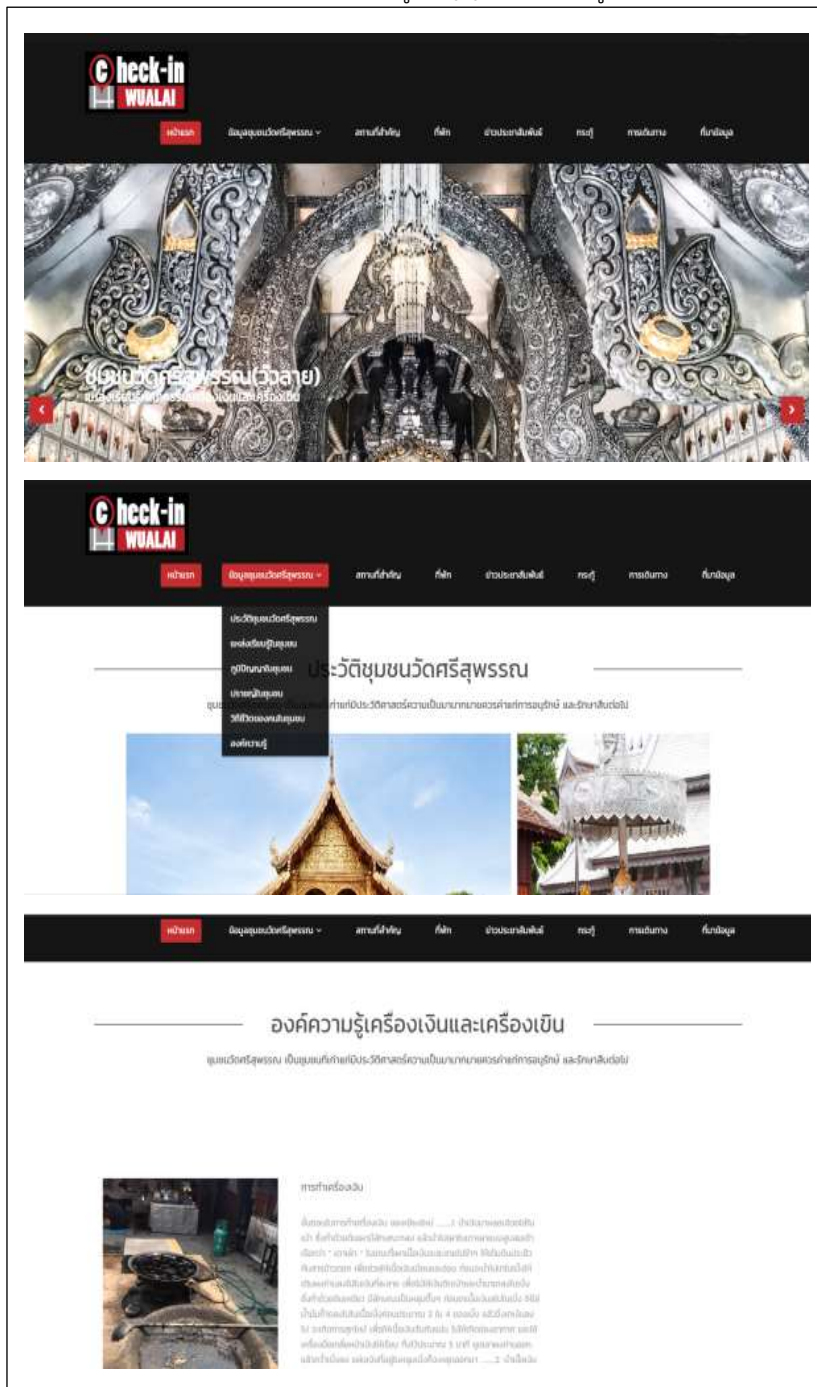
เมื่อพิจารณาผลการประเมินรายประเด็น ประเด็นที่ได้ผลประเมินความพึงพอใจมากที่สุดคือ ความสวยงามของเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อาจเนื่องจากการใช้สีสันทันและการออกแบบภายในเว็บไซต์เน้นให้มีการใช้โทนสีและรูปแบบที่มีความสม่ำเสมอ เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งเว็บ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านการออกแบบหน้าเว็บเพจอยู่ในระดับสูง อาจเนื่องมาจากเว็บไซต์มีรูปแบบที่เป็นระเบียบและเรียบง่ายไม่ซับซ้อน สามารถใช้งานได้สะดวก มีความสม่ำเสมอตลอดทั้งเว็บไซต์ ทั้งในด้านกราฟิก และการใช้โทนสี (หัสณีย์ รียาพันธ์, 2554: 28)

รองลงมาคือ ประโยชน์จากการใช้เว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 เนื่องมาจากผู้วิจัยได้มีการกำหนดเป้าหมายของการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจน ในการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาล้านนาเชิงหัตถกรรมในด้านต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุพรรณเพื่อเป็นการเผยแพร่และนำเสนอข้อมูลให้กับผู้ที่สนใจและเป็นการอนุรักษ์ซึ่งภูมิปัญญาล้านนาอันมีค่า และสอดคล้องกับประเด็นการประเมินอันดับสามในประเด็นผู้ใช้เกิดแรงจูงใจในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ประเด็นเว็บไซต์ใช้งานง่าย สะดวก เนื่องจากการออกแบบจัดทำลำดับการเชื่อมโยงของเว็บไซต์ การออกแบบเว็บไซต์ให้อยู่ในรูปแบบเดียวกันเพื่อให้ง่ายต่อการใช้งานและค้นหา สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการเข้าถึงข้อมูลในเว็บเพจอยู่ในระดับดีอาจเนื่องมาจากการออกแบบจัดทำแผนที่เว็บไซต์ และจัดระบบข้อมูลให้ง่ายและสะดวกในการเข้าถึง นอกจากนี้ภายในเว็บไซต์ยังมีการนำเสนอแผนที่และการนำเสนอเส้นทางไปยังตำแหน่งสถานที่นั้นๆ เพื่อช่วยให้ผู้สนใจหรือนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปสถานที่นั้นได้ถูกต้อง (หัสณีย์ รียาพันธ์,

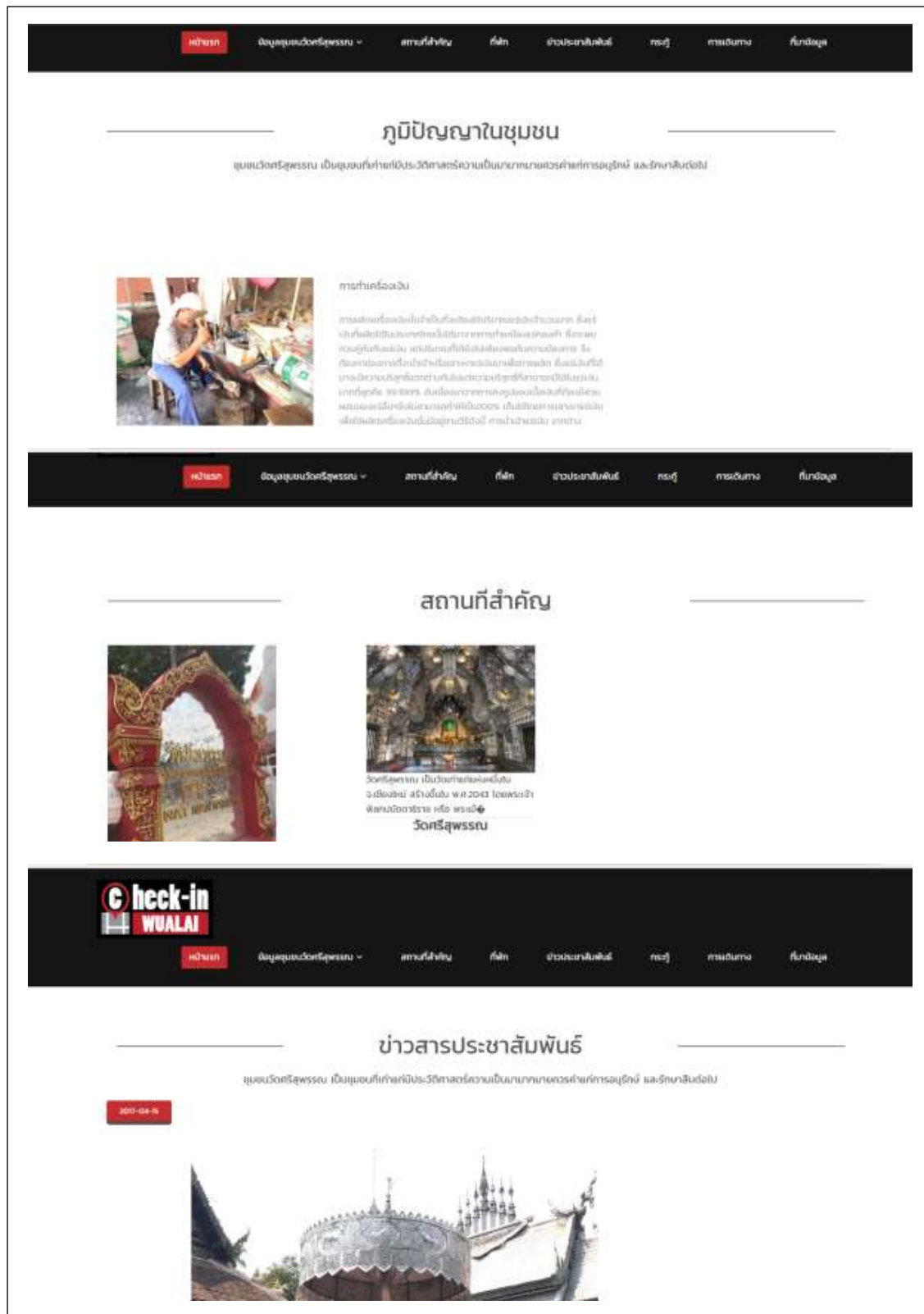
2554: 30) และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ โดยมีการนำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวที่ประกอบไปด้วยข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดกระบี่ ข้อมูลโรงแรมที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยว ข้อมูลการเดินทาง แผนที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและผู้สนใจทั่วไป (ชาญชัย แก้วกระจ่าง, 2555: 48)

ข้อเสนอแนะ

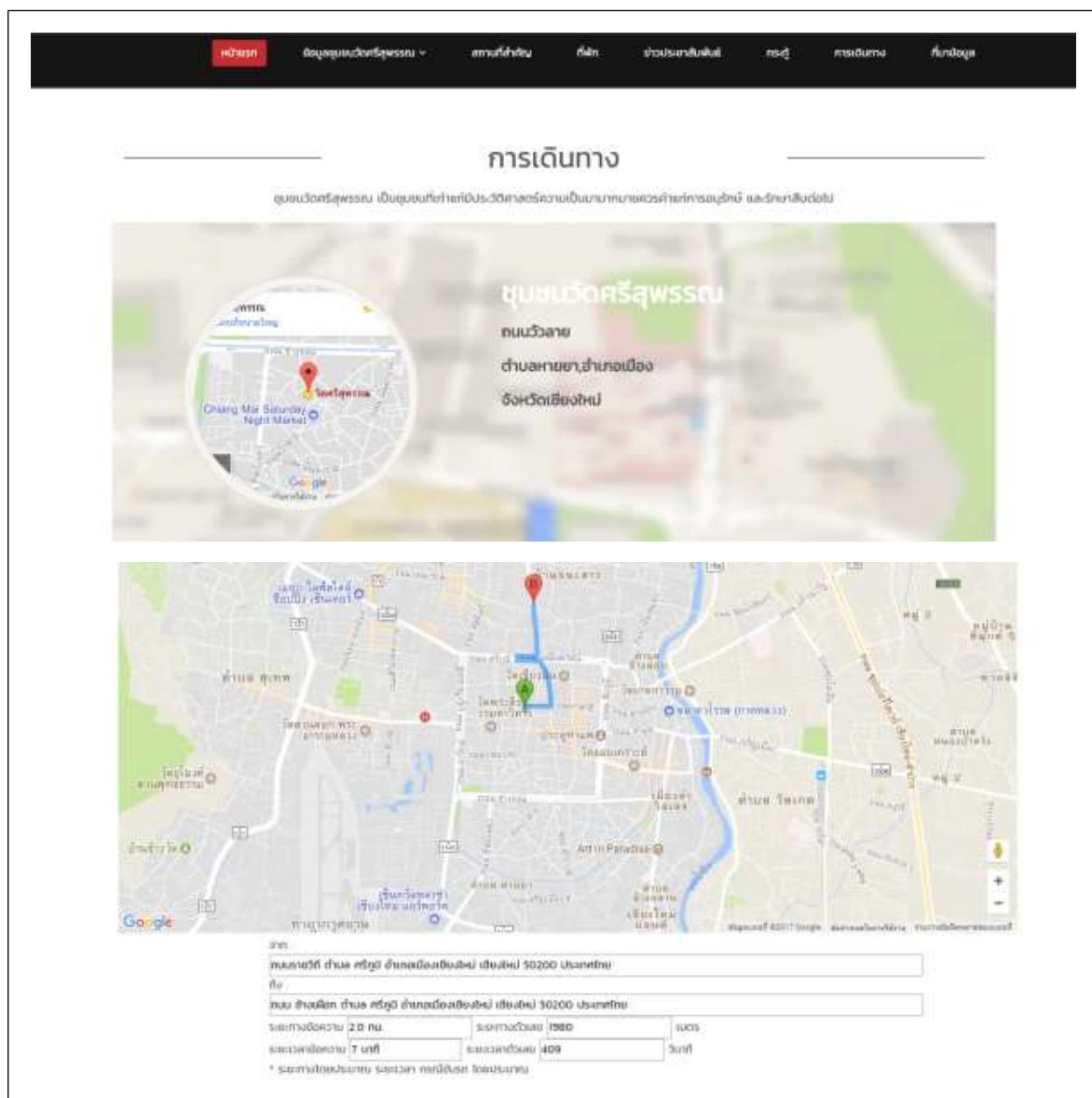
การนำเสนอข้อมูลภายในเว็บไซต์ในปัจจุบันเป็นภาษาไทย ในอนาคตหากมีการพัฒนา โดยเพิ่มเติมข้อมูลในลักษณะภาษาต่างประเทศ จะสามารถเป็นช่องทางเผยแพร่ภูมิปัญญาล้านนาแก่ผู้สนใจที่เป็นชาวต่างชาติได้



ภาพที่ 1 หน้าจอประวัติชุมชน และ องค์ความรู้เครื่องเงินและเครื่องเงิน
ที่มา: พิมพ์ชนก สุวรรณศรี และคณะ (2559)



ภาพที่ 2 หน้าจอภูมิปัญญาในชุมชน สถานที่สำคัญ และ ข่าวประชาสัมพันธ์
ที่มา: พิมพ์ชนก สุวรรณศรี และคณะ (2559)



ภาพที่ 3 หน้าจอการเดินทาง

ที่มา: พิมพ์ชนก สุวรรณศรี และคณะ (2559)

เอกสารอ้างอิง

กนกพร ฉิมพลี. (2555). รูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมเครื่องจักสาน: กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา. ปรังษาดุษฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

กฤษณ กุทีระชา. (2554). ศิลปและวัฒนธรรมสำคัญไฉนในการดำรงชีวิต. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี ฉบับอิเล็กทรอนิกส์. 5(9).

กิตติวรธรณ์ กิตติวรธรรนา. (2558). *การพัฒนากระบวนการข้อมูลวิจัยโรงเรียนนายสิบทหารบก*. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 7 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม 30-31 มีนาคม 2558. หน้า1392-1397.

คมสัน สุริยะ; และ ศิริพร ศรีชูชาติ. (2557). *ศักยภาพหมู่บ้าน : ชุมชนวัดศรีสุพรรณ*. สืบค้นเมื่อ 22 กันยายน 2559, จาก <http://www.handicrafttourism.com>

- ชาญชัย แก้วกระจ่าง. (2555). *การพัฒนาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่*. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เดชชัย จุ้ยชุม; และ ดิษิตชัย เมตตาริกานนท์. (2560). การพัฒนาฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*. 11(1): 187-201.
- พิมพ์ชนก สุวรรณศรี และคณะ (2559). *แหล่งเรียนรู้ชุมชนวัดศรีสุพรรณ*. สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2560, จาก <http://www.tcas.cmru.ac.th/knai/checkinwaulai>
- วิวัฒน์ สมตน; และ รัฐพล ประดับเวทย์. (2558). การพัฒนาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ*. 16(2): 83-90.
- หัตสนัย รียาพันธ์. (2554). *การพัฒนาเว็บไซต์ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมจริราช*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมจริราช.

Translated Thai References

- Chimpletee, K. (2012). *Knowledge Management Models for Local Wisdom in Wickerwork Handicrafts: A Case Study of Local Community Enterprises in Nakhon Ratchasima Province*. Doctor of Philosophy, National Institute of Development Administration. (in Thai).
- Juychum, D. and Mettarikanon, D. (2017). Database Development on the Wisdom, Arts and Cultures in the Three Southern Border Provinces. *Humanities and Social Sciences Journal of Graduate School, Pibulsongkram Rajabhat University*. 11(1): 187-201. (in Thai).
- Kaewkrajang, C. (2012). *Development of Public Relation Website For Krabi Tourism*. Master's Project, Srinakharinwirot University. (in Thai).
- Kittiwattana, K. (2015). *The Development of a Database System for Research in Army Non-Commissioned Officer School*. Proceedings of 7th NPRU National Academic Conference Nakhon Pathom Rajabhat University Nakhon Pathom Rajabhat University 30–31 March 2015. pp. 1392-1397. (in Thai).
- Litdech, K. (2011). How Important Arts and Culture?. *Journal of Thonburi University*. 5(9). (in Thai).
- Pimchanok Suwannasri; and other. (2016). *Community of Wat Si Supan*. Retrieved December 2, 2017, from <http://www.tcas.cmru.ac.th/knai/checkinwaulai> (in Thai).
- Riyaphun, H. (2011). *The Development of Website on Sala Phum Khao Bin, Sukhothai Thammathirat*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat. (in Thai).
- Somton, W. and Pradubwate, R. (2016). The Development of Thai Wisdom Public Relations Website, Srinakharinwirot. *Institute of Culture and Arts Journal*. 16(2): 83-90. (in Thai).
- Suriya, K. and Srichuchart, S. (2014). *Potential Village: Wat Si Suphan Community*. Retrieved September 22, 2016, from <http://www.handicrafttourism.com> (in Thai).